

Kdo hledá, najde III

Úvod programu

Na začátku programu řekne každý, jak se jmenuje a přidá, co ho napadne, když se řekne „internet“.

- můžeme společně zapisovat na flipchart nebo jako brainstorming z něhož se pak udělá myšlenková mapa (označení tématických skupin barevně, nutno zohlednit už při zapisování), v případě starších tvoří skupiny myšlenkovou mapu/brainstorming samostatně.

Poznámka: Aktivita je zvolena na úvod proto, abychom zjistili, co naši posluchači ví nebo neví o fungování internetu.

Kvíz

Všem rozdáme krátký kvíz, kdy mají odpovídat jen ANO x NE, max. na 3 minuty. Rychle vyplnit a odevzdat, dlouho nevymýšlet, nekomunikovat s ostatními (během dalšího úkolu si to lektor může vyhodnotit pro sebe).

Dotazník

- účastníky rozdělíme do dvou skupin, jedni se budou ptát, druzí budou odpovídat.
 - o jedni se budou ptát a snažit se zjistit co nejvíc informací ze seznamu otázek viz. příloha
 - o druzí budou odpovídat, po pravdě, ale pokud jim nějaká otázka případně nepříjemná, nemusí odpovédět
- po proběhlém dotazování následuje zpětná vazba
 - o Jak se cítili tazatelé /odpovídající – co bylo lepší?
 - o Stalo se vám někdy, že se vás na tyto údaje ptal někdo cizí?
 - o Sdílíte tyto informace třeba na internetu? Facebooku? Chatech?
 - o Co jste ochotni sdělit ostatním?
 - o Komunikujete i s cizími lidmi?
- Jak se jinak řekne internetu? Sít', zkusíme si ji teď vymodelovat pomocí klubíčka - posíláme si klubíčko, vyšleme nějakou informaci, další může s klubíčkem informaci zopakovat, rozšířit, poslat jinou, na konci se sít' uzavře – sdílíme svět kamarádů, ale i kontaktů, citlivých informací, např. o tom, že někdo nebude doma, jede na dovolenou, v určitém termínu...dá to na Facebook, pro koho je to výzva? Pro zloděje, díky internetu ví, kdy, kde budeme, kde bydlíme...všechno, co na internet jednou vložíme, tam zůstane.
- Přidáme informace, které jsme zjistili z úvodního kvízu a přidáme příklad, co by se mohlo stát, když se skamarádíme s někým, koho neznáme nebo když dáme na internet fotku, kterou bude někdo dál šířit.

Jak se chránit? Nesdělovat osobní data? Co z uvedeného dotazníku byla osobní data? – jméno, adresa, telefon, věk...

Jak bychom řekli obecně, co to jsou osobní data? – informace, podle kterých popíšeme, identifikujeme konkrétního člověka

Diskuse - Kde bydlí informace?

Informace, stejně jako lidé, někde bydlí. Kde? internetové stránky

Domy i stránky mají svoji adresu. Jak vypadá adresa lidí? Jak informací? – www.....cz

Kam napíšeme adresu domu? Kam adresu informace? – www prohlížeč, např jaký?

Když jdeme k někomu na návštěvu a jmenuje se.....můžeme zjistit, že je to jiný.....než chceme, stačí pak zvednout telefon a zavolat.....,kde že to přesně bydlí. Třeba je to ve vchodu vedle....jak budeme postupovat, když na internetu nenajdeme na stránce informaci, kterou hledáme? Na internetu stačí kliknout na další odkaz, napsat dotaz do vyhledavače, zadat novou adresu stránky...

Jak se připojíme k počítači?

Je to zadarmo? Víte, kolik se platí? Zkuste se na to zeptat doma?

- připojení přes telefon nebo modem (ten vytočí telefonní číslo, který zachytí modem na druhé straně, spojení je navázáno)

Skutečné příběhy z internetu

Dvojice z úvodního dotazníku dostanou krátký článek.

Jejich úkolem je přečíst si připravený text a zjistit, co se stalo a proč (shrnutí pak lektorka zapíše na tabuli).

Starší: ECKERTO VÁ, Lenka a Daniel DOČEKAL: Bezpečnost dětí na internetu, str. 41 – 2x, 42, 63, 65, 113, 126

- Ze života: Muselo to přece bolet! (str. 63)
- Ze života: Na Facebooku vám někdo poslal... (str.113)
- Ze života: Znáám svou cenu! (str. 42)
- Ze života: Falešná Ewa Farna (str. 41)
- Ze života: Star Wars Kid (str. 65)
- Ze života: „Matka, která se věnovala...(str. 126)
- Ze života: Módní fotograf, nebo divný chlap? (str. 41)

Po převyprávění příběhů probíhá diskuze:

- Mohlo by se z toho něco stát i vám?
- Co byste mohli udělat jinak?
- Jak se bránit? (tlačítko na Saferinternet, rodiče, učitelé, policie – hlavně se nebát, může se to stát opravdu každému, i dospělým)

Varianta, když zbude čas, možno vyzkoušet naše vlastní dovednosti, které jsou nutné k práci na internetu: oba úkoly nebo jen jednu část (záleží na čase a na lektorovi)

ÚKOL – co bude na internetu na určité téma?

- rozdělení do skupinek (max, 3 – 4, lze využít hmatová čísla z prvního dělení žáků), každá dostane téma, zkusí napsat, co by na dané téma našli na internetu – kuře, škola, fotbal, televize, kniha...např. co najdete, když zadáte do vyhledavače „ulici vaší školy, škola“ – co najdete? – www stránky školy, obrázky školy, profil na Facebooku vaší školy, články o vaší škole, spolužáci.cz – z vaší školy...
- prezentace výsledků

- škola: www adresa školy, střední, vysoké, mateřské školy, adresy škol, wikipedie-škola, fotky, obrázky škol, přihlášky na školu, přijímací testy, mapy,
- televize: elektronika, stránky TV stanic, kde si můžeme na www pustit TV seriál, TV program, prodej TV, filmy, on-line TV, poplatky, rozhlas
- fotbal: živé přenosy, fotbalové kluby, výsledky zápasů, historie fotbalu, prodej míčů, chat s fotbalistou, vstupenky, turnaje, blogy, názvy stadionů, videa, o trenérech,
- kniha: knihovny, knihkupectví, levné knihy, název knihy, kde se knihy vyrábějí, knižní novinky, spisovatelé, obrázky, učebnice, žánry, veletrhy, anketa, wikipedie
- kuře: jídlo, obrázky, informace o kuřeti, recepty, pohádky, videa, přezdívky, obchod, kniha, nadace, komiksy, DJ kuře, fotky, zvíře, překlad slova

ÚKOL – Jak si to ověřit?

- ověřit si, jestli jsme uvažovali správně, můžeme pomocí internetu, abyste se k němu však dostali, musíte zjistit heslo k počítači (poznámka: počítače předem připraveny)
- heslo má 10 znaků a získáte ho, když splníte 5 lehkých úkolů, které souvisí se znalostí internetu
- každá skupina dostane pracovní list, kde budou zapisovat odpovědi na všech 5 úkolů (přílohy a zadání získají na jednotlivých stanovištích, poznámka: občas bylo potřeba jim pomoci, ale jinak se úkoly obešli bez lidí)
- za splnění úkoly získáte části hesla, které by vám po sestavení měli dát správné heslo k počítači, jeho správnost si můžete ověřit pak na počítači (poznámka: lektor dá za splnění všech úkolů dětem části hesla (dvojice čísel s uvedeným pořadovým číslem, tj. která část hesla to je)
- **úprava pro starší:** v případě špatné odpovědi jim vydá chybnou kartičku bez udání pořadového čísla nebo s nesmyslným pořadovým číslem, např. 10, tím přijdou na to, kde udělali chybu (nebo na to přijdou při vyhledávání)
- poznámka: fungovalo to tak, že žáci vyplnili pracovní list, přišli k lektorovi, ten ho zkontrolovala a vydal jim části hesla (popř. chybné části hesla), jakmile složili heslo, vydal jim lektor notebook s instrukcí, že za něj mají zodpovědnost, přihlásili se a vyhledali na internetu, doplnili do zadání, co vyhledali)

Zhodnocení

- Tipovali jste správně?
- Jaké informace navíc jste našli?
- Přišly vám úkoly složité?
- Jaké vám přišlo heslo? - 15 NA 5M HN 87, bylo správné, že bylo nesrozumitelné, tak dlouhé? Jak myslíte, že má správné heslo vypadat? Jak jsem heslo vymyslela? (viz. <http://www.saferinternet.cz/uvodni-strana/905-3>)

Heslo

Jelenovi pivo nelej a pokud mu ho naleješ opije se

JP NA PM HN OS (první písmena)

15 NA 5M HN 87 (nahrazena číslovkami, J-jedna-1)

Závěr

- O čem to dneska bylo?
- Co jste se dneska dozvěděli?